

Dansk og Natur/teknologi, 1.-5. klasse
Omfang: 2-4 lektioner

Portrætter: Mød Sierra Leones børn

Årets organisationer Dreamtown og FANT har udarbejdet tre portrætter af børn, der bor forskellige steder i Sierra Leone.

Du finder dem på U-landskalenderens hjemmeside under temaet 'Sierra Leones børn'.

Hvert portræt består af film, fotoalbum, korte tekster, en vennebog og et tidshjul, der viser barnets dag. De bringer dine elever tættere på de sierraleonske børns hverdag, så de kan deltage i en samtale om forskelle og ligheder i levevilkår.

I opgavearket her får du forslag til, hvordan I kan arbejde med materialet. Både i klassen og på tværs af klasser og klassetrin.

Tip: Alle fotos i 'Sierra Leones børn' kan du også finde i Billedbanken i Læreruniverset. Der kan du downloade dem, hvis I har brug for at printe dem eller bruge dem i digitale præsentationer.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne får indblik i børns liv og hverdag i Sierra Leone.
- Eleverne får indblik i forskelle og ligheder i børns levevilkår forskellige steder i verden.
- Eleverne reflekterer over, hvordan de selv bruger deres dag.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan fortælle om forskelle og ligheder på livet som barn i Danmark og i Sierra Leone.
- Eleverne kan udfylde en vennebog og et tidshjul.
- Eleverne kan reflektere over forskelle og ligheder på børns hverdagsliv på baggrund af tidshjulet.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Fortolkning 2: Eleven kan deltage i enkel fortolkning / Eleven har viden om metoder til enkel fortolkning

Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Perspektivering 1: Eleven kan sætte tekstens tema i relation til eget liv / Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med egne oplevelser
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge / Eleven har viden om enkle præsentationsformer
Dansk efter 4. klasse		
Læsning	Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden	Forberedelse 1: Eleven kan strukturere sin baggrundsviden / Eleven har viden om metoder til strukturering af viden
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse / Eleven har viden om metoder til mundtlig formidling
Natur/teknologi efter 4. klasse.		
Perspektivering	Eleven kan relatere natur og teknologi til andre kontekster	Mennesket 1: Eleven kan sammenligne egne levevilkår med andres / Eleven har viden om levevilkår forskellige steder i verden

Opgaven

Fælles for 1.-5. klasse

Introduktion til Sierra Leone

Hvis ikke eleverne allerede har stiftet bekendtskab med Sierra Leone, kan du indlede med at fortælle lidt om landet. I lærervejledningens faktasektion finder du den baggrundsviden, du har brug for.

Hvis du har brug for at vise billeder på storskærmen imens, findes de fleste billeder fra lærervejledningen (og elevbogens mange fakta-fotos fra Sierra Leone) klar til visning i hjemmesidens lærer-univers under "Billedbank". Du kan også bruge billedserierne og de små film, som ligger på 'Opdag Sierra Leone' på hjemmesiden til at introducere landet. I Filmbanken ligger der andre korte film om Sierra Leone.

Vis eleverne vej til portrætterne på hjemmesiden:

De tre børneportrætter, I nu skal arbejde med, ligger på hjemmesiden (2023.u-landskalender.dk) under fanen 'Sierra Leones børn'.

Vis eleverne, hvordan de finder siden. Vis dem også, at 'Sierra Leones børn' rummer tre forskellige børneportrætter, der hver består af små film, billeder og tekst plus en vennebog om hver af dem.

Her er børnene, I møder:

Michelle på syv år bor i et af Freetowns fattigste områder med sin mor og tvillingebror. Hun kan ikke gå i formel skole og glæder sig derfor til de to dage om ugen, hvor en gruppe af ildsjæle underviser områdets børn i at læse og regne.

Osman på 12 år bor i den lille fiskerlandsby Bureh. Når han skal i skole, får han et lift bagpå en motorcykel. Og når han har fri, skynder han sig ned til den lokale surfklub, henter sit surfboard og kaster sig ud i bølgerne.

Zainab på 11 år bor sammen med sin mor og sin bror i et lille blikskur oppe på toppen af et af Freetowns bjerge. Højdepunktet i Zainabs uge er, når den lokale fodboldklub afholder fodboldtræning for pigeholdet.

Arbejdsproces for 1.-2. klasse

1. Udforsk portrætterne – sammen eller i grupper

Arbejd med de tre portrætter. Her er forslag til, hvordan det kan gøres.

A) Hvis I vil gøre det sammen i klassen

- Undersøg ét portræt ad gangen sammen på storskærmen. Svar på elevernes spørgsmål undervejs, så I får talt om børnenes liv i Sierra Leone.
- Slut hvert portræt af med at lave en planche med overskriften 'Hvad lagde vi særligt mærke til'. Lad eleverne byde ind med, hvad de har bemærket i løbet af portræt gennemgangen.
- Perspektivér hele tiden til elevernes egne forhold. Det kan både handle om skolegang, omgivelser, hjem, fritid og familie mv.
- Når I har lavet en færdig planche, kan I gå videre til næste portræt. Sammenlign også gerne portrætterne på tværs: Er der forskel på, hvordan familierne bor, hvordan familierne er sammensat, og er det forskelligt, hvad de tre børn interesserer sig for?

B) Hvis I vil arbejde i grupper

- Dan grupper à to-tre elever.
- Hver gruppe skal vælge ét af portrætterne, de vil gå i dybden med, men sørg for, at alle tre portrætter bliver valgt af mindst én af grupperne.
- Grupperne skal blive enige om 3-5 ting, de særligt har bemærket i deres arbejde med portrætterne. Hvis de kan løse opgaven på skrift, kan du printe elevarket ud til dem, som ligger her i dokumentet ('5 ting, vi lagde særligt mærke til'). Alternativt kan de tegne deres opdagelser eller fremlægge dem mundtligt.

2. Fremlæggelse i klassen

Gennemgå gruppernes bemærkninger fælles i klassen og skriv dem på tavlen eller på en planche. Eller – hvis I arbejdede fælles i klassen – gennemgå klassens fælles plancher.

3. Lav en vennebog

- Lad nu eleverne læse vennebøgerne, der også findes på hjemmesiden inde ved hvert af de tre børn. Det kan enten gøres fælles i klassen eller i små grupper. De sierraleonske børns udfyldte vennebøger findes også her i opgavearket, hvis du vil printe dem ud.
- Lad så eleverne udfylde deres egne vennebøger. Sidst i dette opgaveark er der en tom vennebogs-skabelon til print. Det kan enten gøres på skolen eller som hjemmeopgave, hvor elevernes forældre kan hjælpe til.
- Tal om indholdet i vennebøgerne. Tal særligt om de forskelle og ligheder, der er på, hvad børnene fra Sierra Leone og dine elever har udfyldt.

4. Tidshjulet

- Lad eleverne gå på opdagelse i tidshjulene for de tre sierraleonske børn. Tidshjulene viser de tre børns typiske dag – hvad laver de hvornår?

-
- Tal om hvilke forskelle, der findes i de tre tidshjul.
 - Eleverne kan nu udfylde deres egne tidshjul og derefter sammenligne det med børnene i Sierra Leone. Hjælp eleverne med at tegne et lagkagediagram/tidshjul, som de deler op med dagens aktiviteter. Tidshjulet har 24 timer, så hvor mange timer går der med at sove, være i skole, lave lektier, være sammen med venner, spille computer osv.?

5. Tillægsopgave: Lav en flot fotohistorie om børnene i Sierra Leone

Hvis I ikke har arbejdet med digitale fotohistorier på hjemmesiden, så er det en oplagt mulighed at afslutte forløbet med.

De tre sierraleonske børn, I har arbejdet med, optræder dog ikke her, men eleverne kan lave mere generelle fotohistorier om børns levevilkår i Sierra Leone.

I Filmbanken på hjemmesiden ligger der en tutorial-video, hvor du kan se, hvordan værktøjet fungerer. Der er også en god beskrivelse af værktøjet i lærervejledningen.

Arbejdsproces for 3.-5. klasse

1. Tal om, hvad levevilkår er

Hvad er levevilkår – og hvad betyder de for vores muligheder?

Hvis man gerne vil have et indtryk af menneskers levevilkår – og sammenligne dem – så er det en rigtig god mulighed blot at kigge på konkrete beskrivelser af hverdagslivet med de daglige gøremål. Det giver jo en ret god fornemmelse af, hvordan levevilkårene er i Danmark og andre steder i verden, når man får at vide f.eks.:

- Hvor og hvordan de bor.
- Hvilken mulighed de har for at gå i skole.
- Hvor meget fritid, de har, og hvad de bruger den til.
- Hvor mange penge, de har, og hvad de bruger dem til.
- Hvad de drømmer om.
- ... eller hvad med nogle af de ting, de sierraleonske børn skriver om i vennebøgerne? Ville eleverne i klassen kunne have skrevet noget af det samme?

2. Klasesamtale om forskelle i levevilkår

Diskutér i klassen, om alle mennesker har de samme levevilkår i Danmark? Her kan du give eksempler på forskelle, som børn i Danmark lever under.

Tal også om hvilke forskelle, der er mellem danske børns levevilkår og dem, børnene i Sierra Leone har. Hvad betyder forskellene for de muligheder, som de sierraleonske børn har?

3. Udforsk portrætterne

Del klassen op i grupper. Hver gruppe skal udvælge to af portrætterne af de sierraleonske børn og derefter udforske, beskrive og sammenligne levevilkårene for de to børn.

Som støtte kan du lave print af arket '5 ting, vi lagde særligt mærke til', som er bagerst her i opgavearket. Grupperne skal så have ét ark for hvert sierraleonsk barn, de arbejder med.

4. Fremlæggelse

Alle grupperne har nu arbejdet med to portrætter af børn fra Sierra Leone, og de har lavet en beskrivelse af børnenes levevilkår.

Lad nu grupperne fremlægge deres arbejde for klassen. Tænk eventuelt i kreative måder, de kan fremlægge på.

5. Tidshjulet

Lad eleverne gå på opdagelse i de tre sierraleonske børns tidshjul, og tal om forskellene på børnene, og hvad disse forskelle skyldes.

Lad eleverne udfylde hver deres eget tidshjul og sammenlign dem med de sierraleonske børns. Samtal så fælles i klassen om ligheder og forskelle, og ikke mindst hvad der er årsag til forskellene. Som hjemmeopgave kan eleverne lave tidshjul for et eller flere medlemmer af deres egen familie.

6. Tillægsopgave:

Lav en flot 'Børnenes egen U-landskalender' om livet i Sierra Leone

Lad eleverne selv lave deres egen digitale u-landskalender. De tre sierraleonske børn, I har arbejdet med, optræder dog ikke her, men eleverne kommer til at arbejde med stof, der er meget nært beslægtet. Værktøjet til de digitale kalendere er enkelt og stort set selvforklarende for eleverne.

I Filmbanken på hjemmesiden ligger der en tutorial-video, hvor du kan se, hvordan værktøjet fungerer. Der er også en god beskrivelse af værktøjet i lærervejledningen.

Den digitale kalender kan eleverne sende elektronisk til for eksempel forældrene. På den måde får forældrene et spændende indblik i, hvad eleverne har arbejdet med i skolen.

Supplerende for alle klassetrin

FN's Verdensmål:

Hvis I på skolen arbejder med FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling, er det også oplagt at bringe dem i spil her. Når I arbejder med de tre sierraleonske børneportrætter, er f.eks. disse mål særligt relevante:

Mål 3: Sundhed og trivsel

Mål 4: Kvalitetsuddannelse

Mål 5: Ligestilling mellem kønnene

Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund

Børnekonventionen:

Børnekonventionen, der handler om børns grundlæggende rettigheder, kan også inddrages. Den finder I på Børnerådets hjemmeside boerneraadet.dk.

5 ting vi lagde særligt mærke til

5 ting vi lagde særligt mærke til, da vi arbejdede med portrættet om _____

1. _____

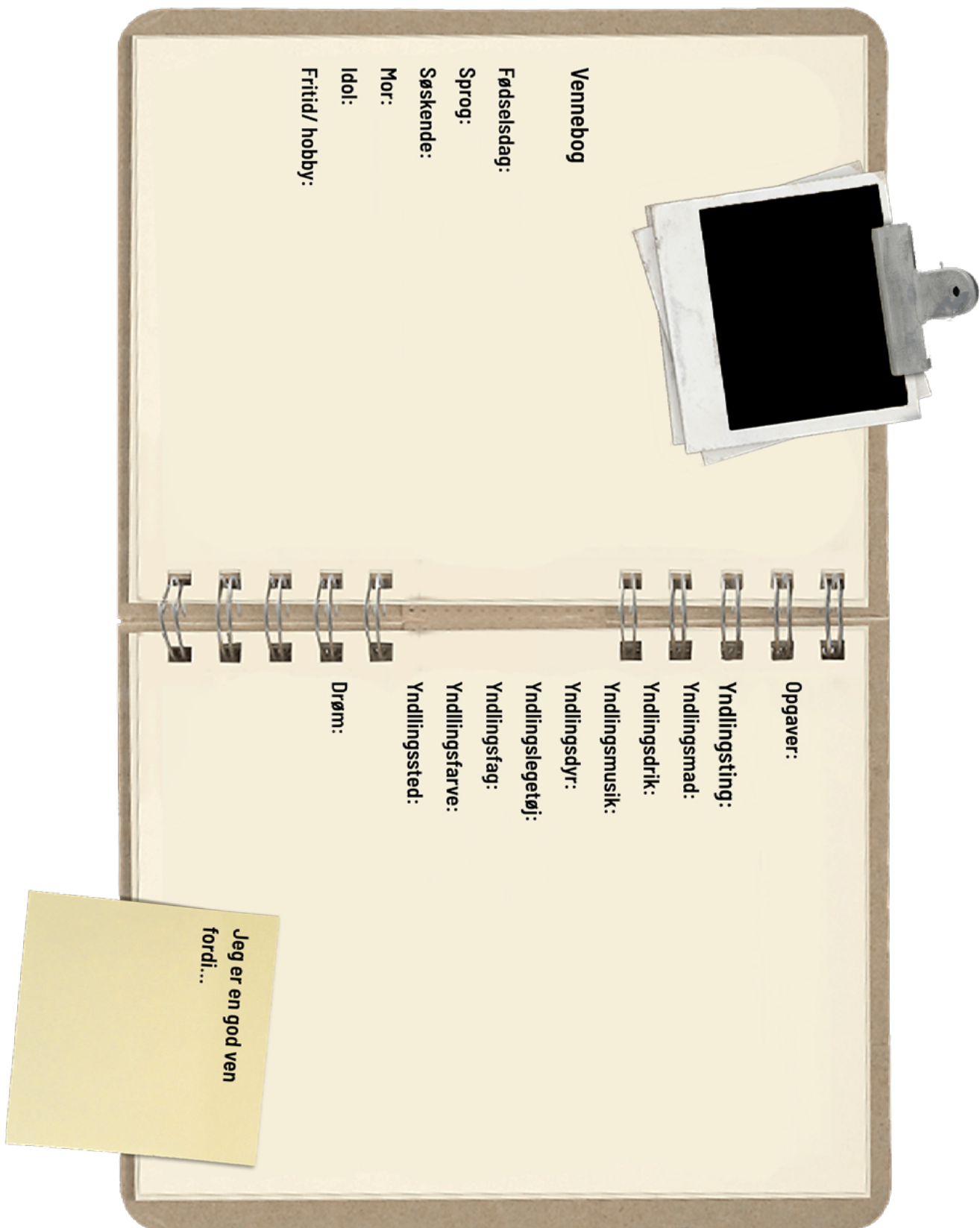
2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Tom vennebog

Michelles vennebog

Osmans vennebog

Zainabs vennebog

